

Bilaga

Processguide prövning av utlämnande av handling

Inledande information

En begäran att få ta del av allmän handling som får lämnas ut skall på begäran genast eller så snart det är möjligt på stället utan avgift tillhandahållas den som önskar ta del av handlingen. Detta gäller både ”vanliga handlingar” samt sådana handlingar som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas.

Den som önskar ta del av en allmän handling har även rätt att mot fastställd avgift få avskrift eller kopia av handlingen till den del den får lämnas ut. Begäran att få avskrift eller kopia av allmän handling skall behandlas skyndsamt.

Genom begreppen genast, så snart som möjligt och skyndsamt förekommer innebär att behandlingen av en förfrågan om att få ta del av en handling i princip skall ske direkt i anslutning till förfrågan. Om handlingen behöver sekretessprövas skall sådan sekretessprövning ske omgående så att handlingen kan lämnas ut ”så snart som möjligt”. Om kopia av handling ska lämnas ut ska detta ske skyndsamt vilket innebär att behandlingen ska ske med förtur.

Det är viktigt att notera att vissa efterfrågade uppgifter inte kan besvaras konkret om det skulle innebära att det avslöjar att någon uppgift som sekretessen avser att skydda.

Att pröva ett utlämnande

Vem prövar en begäran om att erhålla en allmän handling?

1. Förfrågan om att få ta del av allmän handling framställs.
2. Myndigheten ska genast eftersöka om handlingen finns hos myndigheten.
3. Finns handlingen hos myndigheten skall myndigheten genast göra en prövning av om handlingen är allmän eller inte. Om den är allmän ska prövning ske av om hela eller delar av den är offentlig, dvs. att det inte föreligger sekretess för någon del av handlingen.

Om en handling är allmän eller inte beror på om den är inkommen till myndigheten eller upprättad av myndigheten. Dessa två situationer regleras i 2 kap. 9 och 10 §§ tryckfrihetsförordningen. Handlingen skall dessutom vara förvarad hos myndigheten med vilket avses att den finns tillgänglig hos myndigheten t.ex. genom att handlingen rent faktisk finns där eller myndigheten har elektronisk tillgång till den.

4. Sekretessprövningen ska ske så snart som möjligt vilket innebär att själva arbetet ska påbörjas direkt men att omfattningen av och svårigheten i prövningen kan leda till att det ändå uppstår viss väntetid för den som begärt utlämnandet. Är det fråga om väldigt

omfattande information och/eller väldigt komplicerad sekretessprövning kan tiden uppgå till dagar och till och med veckor. Arbetet ska dock alltid behandlas med förtur.

5. Sekretessprövningen (om handlingen kan lämnas ut eller inte) sker i första hand av den anställda som enligt arbetsordningen eller på grund av särskilt beslut, har ansvar för vården av en handling (handläggare, föredragande etc.). I tveksamma fall ska den anställda låta myndigheten göra prövningen, om det kan ske utan onödigt dröjsmål.

Med att myndigheten ska pröva avses den befattningshavare som enligt delegationsordning har rätt besluta om att vägra lämna ut allmän handling.

6. I några fall skall alltid myndigheten pröva frågan om utlämnande och det är om den anställda vägrar att lämna ut handlingen eller lämnar ut den med förbehåll som inskränker en enskilds rätt att röja innehållet eller annars förfoga över handlingen och den enskilde begär myndighetens prövning.
7. Den enskilde ska i denna situation alltid informeras om möjligheten att begära myndighetens prövning och att det krävs ett skriftligt beslut av myndigheten för att beslutet ska kunna överklagas.

Hur görs sekretessprövningen?

8. För att myndigheten ska kunna lämna ut handlingen får den inte innehålla sekretessbelagda uppgifter. Sekretess föreligger bara om det i offentlighets- och sekretesslagen (OSL) finns angivet att sekretess råder för de efterfrågade uppgifterna.
9. Finns det någon bestämmelse i OSL som ger stöd för att handlingen eller vissa uppgifter i handlingen inte kan lämnas ut? Om sekretesskydd föreligger finns det då någon sekretessbrytande bestämmelse som ändå medger ett utlämnande av handlingen. Finns det inget sekretesskydd för någon del av handlingen eller finns det en sekretessbrytande regel som är tillämplig så ska handlingen lämnas ut så snart detta är klarlagt.
  - a. Prövningen görs genom att efterfrågade uppgifter prövas mot de sekretessbestämmelser som ska tillämpas. Inom t.ex. revisionssekretessen (17 kap. 1 § OSL) måste alltså en prövning göras av huruvida ”det kan antas att syftet med granskningsverksamheten motverkas om uppgiften röjs.” Kan det antas att syftet med granskningsverksamheten motverkas råder alltså sekretess för handlingen eller del av handlingen.
  - b. Om handlingen inte kan lämnas ut på grund av sekretess ska aktuell sekretessbestämmelse anges i beslutet/motiveringen att inte lämna ut handlingen.
  - c. I vissa fall kan enbart delar av handlingen lämnas ut och då skall detta ske genom att handlingen tillhandahålls utan att sådan del som inte får lämnas ut röjs.

10. Om handlingen inte lämnas ut på grund av sekretess ska beslutet motiveras med varför handlingen inte lämnas ut (följer av 32 § förvaltningslagen). Detta ska dessutom ske i ett skriftligt beslut om detta begärs.

Inom ramen för t.ex. revisionssekretessen enligt 17 kap. 1 § OSL ska beslutsmotiveringen ange vad det är som gör att myndigheten *antar* att syftet med granskningsverksamheten motverkas om uppgiften röjs. Det är naturligtvis av vikt att i beslutsmotiveringen inte avslöja sådana uppgifter som sekretessen avser att skydda.

11. Till ett beslut att inte lämna ut en handling skall fogas en besvärshänvisning.

12. Myndighetsbeslut för revisionen fattas av revisorskollegiet eller den de delegerat beslutanderätten till.

Särskilt vid begäran från annan myndighet om att få ut uppgifter

När myndigheter begär uppgifter av andra myndigheter ska den myndighet som begäran är ställd till lämna ut uppgifterna som den förfogar över, om inte uppgifterna är sekretessbelagd eller det skulle hindra arbetets behöriga gång (se 6 kap. 5 § OSL).

I många fall kan andra myndigheter med stöd av särskilda lagbestämmelser begära ut sekretessbelagd information. I dessa fall bryts sekretessen hos den myndighet där informationen förekommer (se 10 kap. 28 § OSL).

Eftersom en myndighet inte gärna kan ha kunskap om all den lagstiftning som ger andra myndigheter rätt att begära ut sekretessbelagd information är det, om den utlämnande myndigheten är osäker på vad som gäller, lämpligt att i samband med begäran också be den begärande myndigheten att ange vilken eller vilka bestämmelser de stödjer sig på.